

Aspekty podmiňující efektivní intervenční plán změny

Speciálněpedagogická intervence PCH

Strategie efektivní intervence

Středem pozornosti

Jsou prostředkem

- Individualizace intervence
- Průběžné vyhodnocování efektivity
- Změny v nastavené reflexe

Prostředky intervence

- modifikace sociálního prostředí,
- výuka prosociálního chování
  - kognitivní;
  - emoční procesy;
  - pozorovatelné chování.
- vnímání mezilidské komunikace

- Emoční inteligence – 80% vliv na úspěšnost v interakci
- Racionální myšlení – 20% (D. Goleman, 1999)

Cesta rozvoje (EQ)

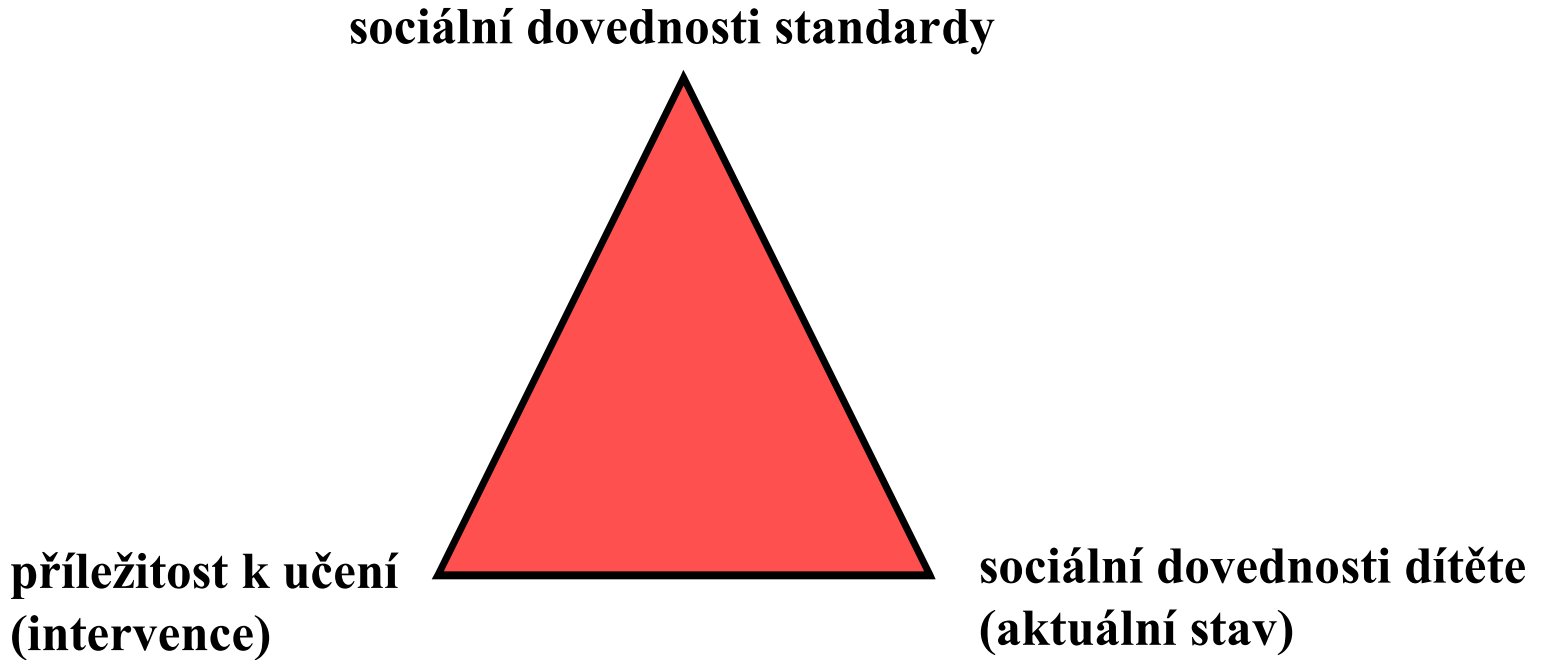
- Vlastní prožitky – vnímání, verbalizace
- Kočirování emocí – trénink, verbalizace
- Pozorování prožitků druhých – analýza, popis, vyhodnocení
- Cílené ovládání emocí

Principy intervence

- zohledňuje minulý, současný i budoucí vývoj kompetencí dítěte;
- respektuje individuální schopnosti, dovednosti, kompetence dětí;
- vedle standardů a aktuálního stavu sociálních kompetencí dítěte se pracuje s budoucími možnostmi dítěte (s jeho potencialitou);
- využívá
  - zóny budoucího individuálního vývoje;
  - kvalitu vztahů v dané skupině;
  - zkušenosti a možné příležitosti
    - v konkrétních životních a edukačních situacích;
    - v sociálních sítích dítěte.

INTERVENČNÍ TRIANGL

Tři hlavní cíle intervence

Dovedností (kompetenční) trénink intervence je zaměřen na

- 1) sociální dovednosti (nesmíme opomíjet nedostačivost v jiných oblastech; učení a aktivity spojené se školní prací jsou cestou k posilování pocitu kompetence – vede k posilování i v sociální interakci...)
- 2) dovednosti a techniky pro práci v malých skupinách
- 3) koordinaci skupinových aktivit

Kompetenční trénink intervence zaměřený na sociální dovednosti ad 1

Interaktivní vztah mezi vrstevníky – vnímání pozice druhého

- vlastní podíl na interakci;
- možné důsledky dopadu modelu chování
- alternativy modelového chování v dané situaci
- rozhodování o možnostech jiného způsobu chování
- hledání postupných možností, volba jednotlivých kroků
- tvorba a používání „strategických pomůcek“ pro zapamatování těchto kroků – signály, obrázky, rituály...
- Vyhodnocování úspěchů v užívání zvolených strategií

Fáze KT zaměřeného na sociální dovednosti

- Příprava
- Trénink
- Reflexe
- SAPO
- SEBEhodnocení
- POPO

Přípravná fáze: Využíváme především následující procesy: **SAPO** *ad 1*

- (a) rozvoj, otázky a monitorování dovedností,
- (b) zobecňování rozsahu řešení problémů, nabídky dalších možností,
- (c) hodnocení důsledků alternativ a výběr nejlepšího plánu;
- (d) implementace plánu, monitorování výstupů a poskytnutí sebe sama zpětné vazby.

Stop	Nepokračuj tímto způsobem. V čem je problém?
Alternativy	Je nějaká jiná alternativa? Jaká jsou všechna možná řešení?
Plán	Jaké je nejlepší řešení pro budoucnost? Vytvoř si plán!!!
Ohlédni se	Ohlédni se, zda to funguje. Co dalšího můžeš zkusit?

Cílené hodnocení, interpretace chování – sebe, druhých

Posilování sebehodnocení

ad 1

- Pro posílení kompetencí volíme aktivity, které posilují sebehodnocení a sebevědomí.
- Rozvíjíme tak účinky sebekontroly.
- Podporou prezentování vlastních výsledků vytváříme v dítěti potřebu řídit vlastní chování.

Vyhodnocovací fáze: Využíváme především následující procesy: **POPO**

ad 1 sociální dovednosti

P opis	Představení výsledku aktivity intervence; může být podpořeno popisem jejího průběhu.
O bhajoba	Obhájení své cesty, názoru – proč si myslím, že jsme dospěli k tomuto výsledku.
P ochvala	Pozitivní zpětná vazba – co na naší činnosti bylo prima, za co se můžeme pochválit.
O rientace	Označení momentů, které by příště měly být řešeny jiným způsobem, jak je budeme řešit. Orientace pro budoucí řešení.

Trénink dovedností a technik pro práci v malých skupinách

ad 2 dovednosti pro práci v malých skupinách

Děti v riziku poruch chování mívají potíže v interaktivních aktivitách – ve spolupráci, v naslouchání a ve společném usilování k jednomu cíli

Postup:

- aktivity ve dvojicích, s krátkodobými cíli;
- po úspěšném zvládnutí spolupráce ve skupině tří a více dětí;
- Dítě, které je neúspěšné ve dvojici, potřebuje zpočátku vést pedagogem. Po zvládnutí aktivity ve dvojici s pedagogem, může navázat na spolupráci s vrstevníkem

Koordinace skupinových aktivit

ad 3 koordinace skupinových aktivit

- Veškeré aktivity musí být koordinované pedagogem. S naplánovanými aktivitami děti seznámí.
  - Rituály, signály, evidence
- Srozumitelně, jasně a adresně rozdělí úkoly, zadá pokyny, určí začátek a konec aktivity.
- Zjistí, zda všechny děti jasně rozuměli instrukcím.
- nejasnosti, zmatky v průběhu činností:
  - aktivity přeruší a instrukce zpřesní.
- Případnou koordinaci dítětem provází.

Intervenční aktivity provází vědomí speciálního pedagoga

CÍ
LE
NÁ

IN
T
E
R
V
E
N
C
E

- že dítě musí být samo aktivní; bez jeho aktivního přístupu by jakékoli příležitosti vyšly naprázdno;
- že aktivita dítěte je iniciována, posilována a udržována příležitostmi (podněty, stimuly) a významem této příležitosti pro vlastní prožívání (zpětnou vazbou);
- že dítě si s sebou nese vlastní zkušenosti ze sociální interakce z jiných prostředích;
- že dítě a jeho chování ovlivňují zkušenosti z interakce přijímané od pedagogů a vrstevníků.

